

Handwritten signature

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. **11** -1951

B I N N E L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TMaandoverzicht no. 11 - 1951V E R T R O U W E L I J KI N H O U D

I. Communisme Internationaal	blz. 1
II. Activiteit van de C.P.N.	" 2
III. Vakbeweging	" 10
IV. Andere Stromingen	" 16
V. Indonesië	" 18
VI. Overzicht der stakingen in de maand November 1951	" 21

Vier bijlagen

HOOFDSTUK I

Communisme internationaal.

Het gebeuren in Praag.

De jongste politieke zuivering brak als een razende herfststorm los boven Tsjecho-Slowakije.

Rudolf Slansky, zo deelde Radio Praag op 28 November j.l. mee, was van al zijn functies ontheven en gearresteerd in verband met een onderzoek naar zijn deelname aan een samenzwering tegen de staat en aan spionage voor vreemde mogendheden.

Dit betekende de algehele liquidatie van een figuur, die tientallen jaren - n.l. sedert 1928 - in de communistische partij van zijn land was gezien als een gevreesde en fanatieke vertrouwensman van Moskou. Zijn tegenpool in partij en staatsleiding, de meer nationaal georiënteerde president Klément Gottwald, heeft Slansky's carrière nu in enkele maanden tijds demonstratief afgebroken. Reeds eerder werd Slansky ontheven van zijn post als secretaris-generaal der Tsjecho-Slowaakse communistische partij. In September j.l. nam Gottwald zelf de leiding over van het algemeen Partijsecretariaat.

Thans is Slansky, die tot aan zijn arrestatie nog officieel het ambt van vice-premier in de regering te Praag bekleedde, in de gevangenis geworpen. En duizenden anderen delen zijn lot, blijkens recente persberichten over massaarrestaties in verband met het beweerde complot. Het is wel zeer onwaarschijnlijk, dat een getraind politicus en oud-partijman als Slansky - die evenals president Gottwald en premier Zapotocky zijn ideologische scholing in Moskou ontving - zich zou hebben begeven in een samenzwering met zovele anderen, dat alleen reeds het aantal der comploteurs een welslagen ervan in de weg moest staan.

Het is voorshands moeilijk de ware redenen te achterhalen, waarom Moskou zijn beschermeling heeft prijs gegeven aan de persoonlijke wraakoefening van Gottwald. Wel is reeds verondersteld, dat Slansky werd opgeofferd aan de grote ontstemming van Moskou over de mislukking van de economische exploitatie van Tsjecho-Slowakije door de Sovjet-Unie. Mogelijk eist het Kremlin in de naaste toekomst nog andere strafmaatregelen. De positie van Gottwald en Zapotocky werd vóór de val van Slansky immers geruime tijd precair geacht.

De veronderstelling, dat een al te grote druk van Moskou op de nationale ambities van Praag in het huidige tijdsgewricht wel eens tot gevaarlijke politieke consequenties voor het Kremlin zou kunnen leiden, kan de huidige overwinning

overwinning van Gottwald op Slansky mede verklaren. Zeker is reeds nu, dat Gottwald, Zapotocky e.a. onmogelijk een zo opzienbarende politieke liquidatie hadden kunnen volvoeren zonder voorafgaande instemming van het Russische Politburo te hebben verkregen.

Het Stalinistische regiem heeft de laatste kwarteeuw, zowel om principiële als opportunistische redenen ettelijke kopstukken van partij en weermacht uit de weg doen ruimen.

De beruchte Russische zuiveringsprocessen der dertiger jaren werden tot prototype van een "berechting" waaraan de beschuldigten vrijwel allen te gronde gingen. Deze vernietiging naar lichaam en ziel is ook in de processen na 1945 voortgezet, waarbij de "bevrijde gebieden" de zgn. volksdemocratieën, mede het volle pond kregen.

Communistische prominenten, zoals de Hongaar Rajk en de Bulgaren Petkov en Kostov, werden wegens verraad naar de galg verwezen. Het lot van deze eertijds in macht en aanzien staande communistische leiders is niet op zichzelf staand, gelet op het wegvagen van Gomulka in Polen, Patrascanoe in Roemenië, Clementis in Tsjecho Slowakije en zovele anderen.

Hun maatschappelijke val en individueel onheil illustreren ten overvloede de niets ontziende methodiek van een totalitair systeem, dat het opportunisme onbeperkt als politiek wapen hanteert, menigmaal met vertreding van de elementaire rechten van de mens.

Geen principieel verschil.

De recente politieke discriminaties van enige belangrijke C.P.N.-functionarissen, gekenschetst in Hoofdstuk II van dit overzicht, zijn in principieel opzicht van dezelfde orde als de strafmaatregelen tegen Slansky en anderen. Het graduele onderscheid ligt in de wijze van bestraffing der beschuldigten. Omdat in Nederland een Stalinistisch regiem ontbreekt, worden de Roorda's, Goulooze's, Roestam's, Dankaarts, Koejemans en hoe zij verder mogen heten, voorshands op last van de Groot alleen getuchtigd met discriminatie in het openbaar, politieke vernedering en in het ergste geval met roeyement.

H O O F D S T U K   I I

A c t i v i t e i t v a n d e C . P . N .

Herdenking Octoberrevolutie.

In November vieren de communisten de herdenking van de Bolsjewistische October-revolutie, welke volgens de toenmalige Russische tijdrekening op 25 October 1917 uitbrak.

Zoals elk jaar werden naar aanleiding hiervan door de C.P.N. ook nu openbare vergaderingen met een feestelijk cachet belegd. Zij waren meest gewijd aan actuele politieke vraagstukken in stede van aan de revolutieherdenking.

Diverse sprekers bepaalden zich (hoofdzakelijk) tot het maken van een vergelijking tussen de huidige economische en

politieke situatie van Sovjet-Rusland met de Volksdemocratieën en de kapitalistische landen.

Uiteraard werd vastgesteld, dat de arbeiders onder het kapitalisme geen welvaart kennen. Overigens werd het politieke wereldgebeuren geargumenteerd aan de hand van de bekende leuzen van P. de GROOT (zie MO. nr. 9-51). De fulminaties tegen de leiding van de P.v.d.A. en het N.V.V. bleven ook thans niet achterwege.

De gelijkvormige inhoud der diverse redevoeringen was kennelijk ontleend aan een centraal opgestelde sprekersinstructie.

In het kader der herdenking verscheen bovendien in een bijzondere uitvoering een speciaal November-nummer van het instructieve partij-maandblad "Politiek en Cultuur", 18 bladzijden ervan bevatten bijdragen, direct of indirect gewijd aan de October-revolutie. In de resterende 30 pagina's worden de normale rubrieken behandeld.

Leerboek voor de Arbeidersbeweging (3e afl.)

Bijzondere aandacht verdient hier een bijdrage van de vooraanstaande partijbestuurster Annie AVERINK. Voor de observatie van de huidige politieke gedragslijn van de C.P.N. is deze uiteenzetting zeker van betekenis.

Het betreft hier een uittreksel van haar rede, gehouden ter zitting van Partijbestuur en genodigden op 22 en 23 September j.l. te Amsterdam (MO. Nr.9-1951).

AVERINK bespreekt hierin de zo juist verschenen derde aflevering van het "Leerboek voor de Arbeidersbeweging", van welk werk het Partijbestuur de redactionele verantwoordelijkheid draagt. De inhoud van de tot heden verschenen afleveringen, vooral van het derde, is dusdanig tendentius, dat de principiële waarde ervan voor de bestudering van het Marxisme-Leninisme gering moet worden geacht. Voor zover bepaalde uitspraken zijn opgenomen, zijn deze doelbewust simplistisch uitgelegd en aangepast aan de behoeften van de huidige partijtactiek.

Daar het werkje bestemd is ter instructie van de kaderleden, heeft het Partijbestuur het noodzakelijk geoordeeld in dit leerboek te wijzen op zwakke plekken in de organisatie der Partij. Een der kwetsbaarste is wel, dat zowel het kader als de leden herhaaldelijk blijken geven de huidige partijlijn moeilijk te kunnen volgen. Derhalve vond het partijbestuur het noodzakelijk de nodige "opklaring" te doen verschaffen. Sinds de terugkeer van P. de GROOT uit Rusland werden daarom intensief kader- en ledenvergaderingen gehouden.

Annie AVERINK motiveert de verschijning van deze derde aflevering aldus:

"Het nieuwe leerboekje is een onmisbaar wapen om de partij "en in het bijzonder de kaders deze orientatie te geven".

Nieuwe etiketten.

De hieraangehaalde Marxistische en Leninistische
uitspraken

uitspraken dienen - zij het achteraf - blijkbaar ter rechtvaardiging van het actuele optreden der C.P.N., dat in sommige opzichten aanzienlijk afwijkt van de nog tot medio 1951 gevolgde richtlijnen.

Men lette bv. op het onderstaande:

1. "Kapitalisme leidt onvermijdelijk tot oorlog" (thans niet meer van kracht);
2. "Voor nationale zelfstandigheid" (voorheen "De proletariër kent geen vaderland");
3. "Wij doen een beroep op het eergevoel van de Nederlandse officier" - ("De Nederlandse officieren staan in dienst van het kapitalisme");
4. Communistisch initiatief inzake de zgn. Watersnoodcollecte te Amsterdam ("De Communist verzet zich tegen iedere vorm van weldadigheid")

Reeds deze vier voorbeelden tonen aan, dat de "gewone man" in de Partij de jarenlang ingehamerde en hem vertrouwd geworden principes thans moet prijs geven. Hij, die daaraan nu nog zou blijven vasthouden, "moet worden bestreden als vijandelijk en als een hinderpaal in de ontwikkeling van de Partij in de strijd van de arbeiders".

In zijn algemene strekking benadert het verhandelde dan ook de betekenis van een resolutie van het Partijbestuur, d.w.z. de nieuwe koers wordt gedecreteerd en de partijleiding eist stipte volgzzaamheid. Daarom moet te dezer plaatse nader worden ingegaan op enige gedeelten van de inhoud dezer partijuitgave.

Over "de rechtse sociaal democratie"

Begrijpelijk is, dat, waar in deze verhandeling gesproken wordt over de "rechtse sociaal-democratie", de vroegere S.D.A.P. en de latere P.v.d.A. scherp worden veroordeeld. De motieven welke hiertoe leidden, worden zonder meer opgesomd. Ten ene male verwerpt de C.P.N. het standpunt van de S.D.A.P. die verklaarde zich niet te kunnen scharen achter de revolutionaire geest van het Marxisme. Blijkens het Leerboek voor de Arbeidersbeweging staat de C.P.N. ook heden ten dage nog onverminderd achter de deur de "rechtse sociaal-democraten" verworpen revolutionaire tendens van het Marxisme.

Bezien in dit licht moet de onverkorte handhaving der desbetreffende Marxistische theorieën bovendien leiden tot de conclusie, dat de S.D.A.P. de klassenstrijd al terstond opgaf en zodoende verraad pleegde aan de arbeidersklasse. Zij, aldus de thans herhaalde beschuldiging, heeft doelbewust de arbeidersklasse verdeeld en onderworpen gehouden aan het imperialisme.

Op misleidende wijze illustreert het leerboek de geschiedenis van de sociaal-democratie, waarbij vooral wordt gewezen op de verburgerlijking der P.v.d.A.-leiders en -woordvoerders, die in nauwe relatie heten te staan tot bekende grootkapitalistische instellingen.

Over het "links-communisme"

Reeds werd gezegd dat het voor de partijleden niet gemakkelijk valt de tegenwoordige politieke tactiek der C.P.N. te volgen.

Daar, waar zich tegenzin of onwil demonstreren, eist de partij onverbiddelijke discipline. Zij veroordeelt in haar Leerboek bij voorbaat diegenen "die zich vastbijten op onveranderlijke dogma's en teksten en op het in het algemeen verkondigen van dezelfde leuzen". In dit opzicht herinnert het boekje aan het optreden van Herman Gorter, W. van Ravesteijn, David Wijnkoop, Henriette Roland Holst, e.a. die als "links-communisten" terecht kwamen in het kamp der reactie. Voorts wordt deze uitgave gebruikt om de macht van Paul de Groot als drager van de "juiste partijgedachte" te consolideren.

De C.P.N. als organisatorisch onderdeel van het wereldcommunisme bezit in Paul de GROOT de officiële vertegenwoordiger van het Kremlin. Zijn taak als geestelijk hoeder van de partij in Nederland beperkt er zich hoofdzakelijk toe de wensen van Moskou, zo nodig aangepast aan nationale omstandigheden, kenbaar te maken. De opperste partijkeren zal zich er wel voor wachten zelf deel te nemen aan de practische uitvoering van de partijtaken. De bedoeling hiervan is, dat ingeval van mislukking, geenszins de juistheid van de partij-directieven in twijfel zal kunnen worden getrokken. De blaam voor een eventueel fiasco kan dan, zo nodig, worden gelegd op de uitvoerders dezer directieven. Immers, de partijleiding heeft altijd gelijk.

Deze methode dekt zowel leerstellige als persoonlijke belangen. Uit het autoritaire karakter van het Stalinisme vloeit onverbiddelijk voort, dat de feitelijke beheersing van alle partijmacht, gebundeld blijft in een zeer kleine groep personen, t.w. in het topkader. Dit bestaat slechts uit enkele van de meest vooraanstaande partijbestuurders. Het is in de Stalinistische partijen voor functionarissen, die niet tot deze "upper-ten" behoren, vrijwel onmogelijk om qua macht en invloed tot gelijke hoogte te stijgen. Het topkader, meer bepaaldelijk Paul de GROOT en de door hem geselecteerde allernaaste medewerkers, zal tot elke prijs beletten, dat enige pretendent de kans krijgt om die macht van de top te overvleugelen of zelfs maar te evenaren. Ook in het jongste verleden is gebleken hoe wordt opgetreden tegen functionarissen die de "partijleider" naar de kroon zouden kunnen steken. Het verklaart vele maatregelen van individueel discriminerende aard, gericht tegen figuren, die gedurende langere of kortere tijd op het eerste plan in de partij optraden.

Verdere verguizing van Koejemans

Onder de in het Leerboek (blz.147) genoemde voorbeelden is dat van A.J.KOEJEMANS markant.

KOEJEMANS vervulde in het tijdvak van 1945-1947 de voornaamste voorwaarde om de partij - al ware het slechts in z'n persoon - een zekere populariteit in wijdere kring te bezorgen.

Deze ontwikkeling zou Paul de GROOT met lede ogen hebben waargenomen, omdat zij zijn persoonlijk aanzien in de partij mogelijk zou hebben kunnen schaden. Hij trof - als instructeur van de C.P.N. tegenover een executant - in KOEJEMANS de uitvoerder van een nog tot eind 1947 bevolen partijtactiek, die de eenheid, geboren uit het verzet in oorlogstijd, had te bestendigen. Toen echter op last van het Kominform in September 1947 het ideologisch onverzoenlijkheidsprincipe van het communisme wederom naar de voorgrond werd geschoven, vond de GROOT tegen zijn rivaal een gelegenheidswapen om hem uit te rangeren. Toen verweet de GROOT KOEJEMANS ten onrechte dat zijn optreden t.a.v. niet-communistische elementen in den lande te soepel was geweest. Hij zou, in zijn positie als hoofdredacteur van "De Waarheid" en als Kamerlid de strijdvaardigheid van het partijdagblad en van de C.P.N. hebben verzwakt.

De partijkoers op grote schaal heeft zich echter sedert 1950 180 graden gewend. In feite zou KOEJEMANS nu de bij uitstek geschikte figuur kunnen zijn om de thans opnieuw gepropageerde massapolitiek een krachtige en persoonlijke stimulans te verlenen. Zijn politiek verleden zou aan dit streven de schijn van waarachtigheid kunnen geven. Toch is dit niet gebeurd. Integendeel, juist in de teksten van het door het Partijbestuur geredigeerde Leerboek voor de Arbeidersbeweging (i.c. de 3e aflevering) heeft de GROOT de discriminatie van KOEJEMANS doen herhalen. (zie eveneens blz. 147).

Kennelijk heeft de GROOT, wederom uit eigenbelang, verhinderd, dat aan KOEJEMANS, die zijn vernedering van 1948 als een gediciplineerd Stalinist aanvaardde, thans eerherstel zou worden verleend in het kader van de actuele politieke koers der C.P.N..

De onbillijkheid dezer hernieuwde discriminatie treedt te duidelijker aan den dag nu KOEJEMANS, als getrouw communist, in één adem wordt genoemd met "deviationisten" van het slag Gerrit ROORDA, Daan GOULOOZE, Roestam EFFENDI, etc. (zie bijlage I).

De partijleiding heeft KOEJEMANS nimmer bewchuldigd van afwijkingen, die tot zijn schorsing of roeyement als partijlid zouden hebben moeten leiden. De verdachtmaking op gezag van het Partijbestuur gelanceerd in de bedoelde derde aflevering van het "Leerboek voor de Arbeidersbeweging" is ook nu geenszins met feitenmateriaal gestaafd.

Ger HARMSSEN op zijspoor.

"De Waarheid" (7-12-1951, Haagse editie) bevat een Resolutie (anderhalve kolom krantentekst) van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. over de partij-scholing:

Hierin wordt o.m. de nadruk gelegd op het falen van G.J. HARMSSEN als medewerker aan het Scholingsbureau der partij.

Hij had in 1949 en begin 1950 een werkzaam aandeel in de samenstelling van de cursussen en de opbouw van het

C.P.N.-scholingsapparaat.

De ondanks zijn jeugdige leeftijd opvallende doctrinaire prestaties van HARMSEN dwongen gezag af en verleenden hem zekere populariteit, ook buiten de partij, vooral onder de intellectuelen.

De partijleiding disqualificeert hem thans op grond van de overweging, dat hij zich ten koste van de praktijk te veel in de theorie verdiepte. Zijn wijze van doceren zou het partijwerk hebben benadeeld, ja zelfs de scholing op een sectarische wijze hebben doen verlopen, "die niet beantwoordt aan de behoefte der partij".

Ook in deze misprijzing komt, zoals in het geval KOEJEMANS, het verschijnsel tot uiting, dat een niet onbelangrijk partij-functionaris, verantwoordelijk voor de uitvoering van P.B.-opdrachten, aansprakelijk wordt gesteld voor het beweerde onbegrip van kader en leden voor de huidige partijkoers.

Thans wordt hij als zondebok de woestijn ingestuurd.

Het zwaartepunt van de door het topkader vereiste scholing wordt nu nog onverwachts verlegd van de "opklaring" op leerstellig gebied naar de agitatie, voortvloeiende uit de directe partijtaken. (zie bijlage II).

De partijconferentie van December 1949 liep weliswaar vooruit op het eventueel nemen van straffe maatregelen tegen "halfzachtheid" ook op scholingsterrein, doch deze bleven uit tot een herziening van de partijtactiek doorvoering kennelijk noodzakelijk maakte. Ook in dit geval werd een door de C.P.N. verdienstelijk werker opgeofferd aan de noden van het ogenblik.

Partijscholing gereorganiseerd.

Immers blijkt uit de hiervermelde resolutie, dat de doelstelling van het Dagelijks Bestuur is: de doorbreking van de "sectarische wijze", waarop de scholing werd uitgevoerd. In het kader van de huidige politiek wordt op een binding van de partij met de massa nog groter nadruk gelegd. Een begin van uitvoering werd reeds gemaakt door het organiseren van een centrale agitatoren-cursus op 1 en 2 December j.l. te Amsterdam, met als leerstof gedeelten uit Kalinin's boek "Communistische opvoeding", spreektechniek etc. Dergelijke cursussen zullen eveneens in de districten worden georganiseerd.

Verder zou uit de tekst van de Resolutie kunnen worden afgeleid, dat het Scholingsbureau van het Partijbestuur, waarvan G.J.HARMSEN deel uitmaakte in zijn huidige organisatievorm voorshands niet meer naar buiten optreedt. De leiding (maar ook de verantwoordelijkheid?) voor de scholing wordt in het vervolg geheel gedragen respectievelijk door het partijbestuur en door de besturen van de partijonderdelen. De propagandaleiding dient zorg te dragen voor een doelmatige roosterindeling en beschikbaarstelling van cursusmateriaal.

Het plan tot wederoprichting van een centrale kader-
school

school voorziet in een dringende behoefte, welke bestond sinds de opheffing van de voormalige CENTRALE KADERSCHOOL te Laren (voorjaar 1949).

Ook thans blijkt dus weer, dat het Dagelijks Bestuur - en niet het Partijbestuur - autoritair een diepgaande wijziging voorschrijvende inzake de scholingsorganisatie, andere partijinstanties aansprakelijk stelt voor de uitvoering van deze beschikking.

Ofschoon de inhoud van de Resolutie geheel gedekt wordt door het gezag van het Dagelijks Bestuur, laat de formulering er van voor dit bestuur niettemin de mogelijkheid open t.z.t. de verantwoordelijkheid voor eventuele nieuwe fiasco's op dit terrein af te wentelen.

Partijconferentie.

Ter voorbereiding van de verkiezingsactie, welke de C.P.N. met grote kracht door het gehele land wenst te voeren, werd op 15 en 16 December in de Diamantbeurs te Amsterdam een zgn. "verkiezingsconferentie" aangekondigd. Er werd, zoals ook eerder geschiedde, een beroep gedaan op de Amsterdamse partijgenoten, aan de in grote getale verwachte bezoekers van de conferentie nachtlogies te verlenen.

Bij het afsluiten van dit overzicht was bekend, dat uit elke partijafdeling ten minste één persoon naar Amsterdam zou worden afgevaardigd. Dit aantal zou nog worden vermeerderd met verscheidene districts- en andere functionarissen.

MANTELORGANISATIES.

De op 9 en 10 December j.l. te Amsterdam gehouden nationale vredesconferentie, volgens "De Waarheid" bijgewoond door 800 gedelegeerden uit het gehele land, richtte een appel tot het Nederlandse volk. Hierin wordt, in de geest van de besluiten welke tijdens de zitting van 1-5 November 1951 te Wenen door de Wereldvredesraad werden genomen, o.m. opgeroepen waakzaam te zijn tegen het steeds verder prijsgeven van onze nationale zelfstandigheid; zich te verzetten tegen iedere vorm van herbewapening van Duitsland en een wettelijk verbod te eisen tegen het sluipende volksgif, de oorlogspropaganda.

Laatstgenoemde eis zou er op kunnen duiden, dat men zich in de toekomst niet zal beperken tot propaganda voor de vrede in het algemeen, doch meer rechtstreeks zal gaan ageren tegen vooraanstaande politici in en buiten de regering, teneinde hen meer dan tot op heden individueel verantwoordelijk te stellen voor het bedrijven van "Oorlogspropaganda". Bij die ontwikkeling kan de zogenaamde vredesbeweging in toenemende mate in de politieke sfeer geraken. De voornaamste propagandist (ds van DALEN), sinds kort deel uitmakende van de Wereldvredesraad, ziet nog maar twee mogelijkheden: oorlog of communisme.

Hannie Schaft herdenking.

Hannie Schaft herdenking.

De gebeurtenissen rond de Hannie Schaft-herdenking op 25 November deden veel stof opwaaien. Het demonstratieverbod en de wijze van handhaving daarvan waren voor de communistische organisaties gerede aanleiding te spreken van fascistische terreur en Amerikaanse bezettingsmaatregelen. Ook de zgn. burgerlijke pers was het niet steeds eens met de van overheidswege getroffen maatregelen. "De sfeer, welke in Haarlem heerste", aldus het Rotterdams Parool, "was eerder die waarin martelaren groeien, dan die waarin kasplantjes gedijen. Natuurlijk mag men er niet blind voor zijn, dat de symbolen en figuren van het verzet van zekere zijde misbruikt worden voor exclusief politieke doeleinden van een bepaalde groep.

Niemand zal er voorts als democraat enig bezwaar tegen kunnen maken, dat onze democratie een w e e r b a r e democratie zal zijn, die zich verdedigt ook tegen vooralsnog potentiële gevaren. Maar dat in het onderhavige geval die verdediging deze vorm heeft aangenomen, dat men een bepaalde bevolkingsgroep belet heeft om haar doden te herdenken en te eren, terwijl elke democraat wanneer zulks hem zou treffen in een dictatoriaal geregeerd land dit ongetwijfeld als een vorm van onderdrukking zou beschouwen, is iets wat tot diep nadenken stemt".

Dergelijke reacties zijn koren op de communistische molen. Bij het huidige eenheidsstreven wordt juist gezocht naar dergelijke raakpunten met andersdenkenden. De vereniging "Verenigd Verzet 1940 -1945" b.v. zal van de Februari-staking, bij haar streven naar een gemeenschappelijke herdenking door oud-verzetsstrijder, graag gebruik maken van uitingen als deze. x x x

Vrijwel elk communistisch orgaan wijdde in de afgelopen periode agressief gestelde arti kelen aan de destijds wegens desertie tot zeven jaar gevangenisstraf veroordeelde Piet van STAVEREN. Op een onlangs door het "Amnestie-comité" gehouden openbare vergadering werd hij ten voorbeeld gesteld aan de jongeren, die in de toekomst buitenslands militaire dienst zouden moeten verrichten.

Genoemd comité organiseerde een geldinzameling, uit de opbrengst waarvan een St.Nicolaascadeau (een schrijfmachine) voor "onze Piet" kon worden aangeschaft. Hetgeen overbleef komt ten bate van een landelijk te verspreiden manifest. De Nederlandse bevolking moet daarvoor worden geconfronteerd met het vermeende onrechtvaardige vonnis. Alles wijst er op, dat de figuur Van STAVEREN, althans voorlopig, een dankbaar object zal blijven voor de communistische propaganda.

Voor het overige stond de activiteit van de mantelorganisaties vrijwel geheel in het teken van reorganisatie en uitbreiding. De ledenwerfacties vonden voortgang. De N.V.B. zou reeds meer dan de helft van de 600 te winnen nieuwe leden hebben ingeschreven. De Arbeidersbond voor Cultuur (A.B.C.) zal een nieuw hoofdbestuur kiezen. Plannen worden ontworpen voor de hernieuwde uitgave van een ver-enigingsorgaan.

enigingsorgaan

H O O F D S T U K III.

V A K B E W E G I N G.

A. ALGEMEEN.

Tot beter begrip van de activiteit van de "Eenheids-Vak-Centrale" dient de volgende beknopte beschouwing over de organisatorische samenstelling van de centrale en de daarbij aangesloten bedrijfsbonden.

Internationaal.

Hieraan moet echter voorafgaan een korte opmerking over de status van het Wereld Vak Verbond, bij welke internationale vakorganisatie de E.V.C. is aangesloten.

Dit W.V.V. moet, zoals bekend, worden gezien als een centrale, welke zich o.m. belast met het geven van instructies en richtlijnen van algemene aard, bestemd voor de daarbij aangesloten Internationale Beroeps Afdelingen en nationale vakcentrales. De waarde van het W.V.V. als politiek-economisch instrument van Moskou is herhaaldelijk gebleken uit de wijze van optreden van de met het W.V.V. organisatorisch verbonden landelijke (communistische) vakorganisaties.

Het Wereld Vak Verbond heeft na het uitwijzingsbesluit van de Franse regering zijn hoofdzetel verplaatst naar Wenen. De bedrijfsgewijze bundeling, zoals de E.V.C. die vanaf het begin van haar bestaan heeft gekend, vond sinds 1949 ook ingang bij het W.V.V. zelf. Dit ging over tot de stichting van Internationale Beroeps Afdelingen, waarvan er momenteel dertien bestaan t.w.:

- 1) de IBA voor werkers in de Textiel- en Kledingindustrie;
- 2) " " " onderwijzers;
- 3) " " " werkers in de Leer- en Leerwarenindustrie;
- 4) " " " arbeiders in de Metaal- en Mechanische industrie;
- 5) " " " zeelieden en havenarbeiders;
- 6) " " " werkers in Bouwvak- en Houtnijverheid;
- 7) " " " mijnwerkers;
- 8) " " " werkers bij P.T.T. en Radio;
- 9) " " " werkers in de Voeding- Drank- Tabak- Hotel- Café- en Restaurantbedrijven;
- 10) " " " werkers bij Land-Lucht- en Rail Transport;
- 11) " " " werkers in Land- en Bosbouw;
- 12) " " " werkers in de Olie-industrie;
- 13) " " " werkers in de Chemische Industrie.

De E.V.C. als centrale organisatie is aangesloten bij het W.V.V. en de E.V.C.-bedrijfsbonden op hun beurt weer bij de overeenkomende IBA.

Nationaal.

Nationaal:

Vanaf haar ontstaan in 1945 tot 1949 trad de E.V.C. op als één centrale-ongedeelde organisatie. Zij bestond uit een aantal landelijke bedrijfsgroepen. De daarbij aangesloten waren echter allen individueel E.V.C.-lid. In de loop van 1948 en 1949 werden de landelijke bedrijfsgroepen geleidelijk aan omgevormd tot autonome bedrijfsbonden, welke zelf waren aangesloten bij de E.V.C..

Het individueel lidmaatschap van de E.V.C. kwam hiermede te vervallen en van toen af aan was ieder lid van de bedrijfsbond, waartoe hij behoorde, bijv. lid ABT, lid BNOP, enz.. Op het tweede congres in September 1949 werd de naam van de oude centrale organisatie van "E.V.C." veranderd in: "Verbond van Bedrijfsbonden Eenheids Vak Centrale". Momenteel zijn vijftien bonden bij dit verbond aangesloten.

Hieronder volgt een opgave van deze bonden. Behalve naam en gebruikelijke afkorting, zijn tevens vermeld de naam van het orgaan door de betrokken bond uitgegeven, alsmede de Internationale Berceps Afdeling van het W.V.V. waarbij de bond is aangesloten:

- ABHM - Algemene Bond van Werkers in de Hout- en Meubilerings-industrie,
orgaan: "Hout en Meubel",
bij IBA voor "Bouwvak en Hout";
- ABSTN - Algemene Bond van Spoor-, Tram- en Nevenbedrijfsvenpersoneel,
orgaan "Ons Orgaan",
bij IBA voor: "Land-, Lucht- en Rail Transport";
- ABT - Algemene Bedrijfsbond Transport,
orgaan: "De Transportband",
bij IBA voor: "Land-, Lucht- en Rail Transport" en
IBA voor: "Zeelieden en Havenarbeiders";
- ABTI - Algemene Bond van Werkers in de Tabaksindustrie,
orgaan: "Tabaksindustrie",
bij IBA voor: "Voeding-, Drank-, Tabak-, Hotel-, Café-
en Restaurant";
- ABWB - Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid,
orgaan: "Wij Bouwen",
bij IBA voor: "Bouwvak en Hout";
- ANBH - Algemene Nederlandse Bond voor Hotelpersoneel,
orgaan "Recht en Plicht",
bij IBA voor: "Voeding-, Drank-, Tabak-, Hotel-, Café-
en Restaurant";
- ANBT - Algemene Nederlandse Bond van Bioscoop- en Theaterpersoneel,
orgaan: "Bioscoop en Theater".
Het is niet bekend, dat deze bond bij enige IBA van het
W.V.V. is aangesloten;
- ANBZ - Algemene Nederlandse Bond van Zeevarenden,
orgaan: "Varend Nederland",
bij IBA voor: "Zeelieden en Havenarbeiders".

- A TEK -Algemene Bond van Werkers in de Textiel- en Kleding-
industrie,
orgaan: "De Textielarbeider",
bij IBA voor "Textiel en Kleding";
- BHBV -Algemene Bond van Werknemers in Handel- Bank en
Verzekeringswezen,
orgaan: "Handel en Geld",
Het is niet bekend, dat deze bond bij enige IBA van
het W.V.V. is aangesloten;
- BLZ -Bond van Land- en Zuivelarbeiders,
orgaan: "Onze Toekomst"
bij IBA voor: "Land- en Bosbouw";
- BNOP -Bond van Nederlands Overheidspersoneel,
orgaan: "De Overheidspost",
bij IBA voor: "P.T.T. en Radio";
- Chevofa-Algemene Bond van Werkers in de Chemische- Voedings-
en Fabriekmatige Bedrijven,
orgaan: "De Voorlichter",
bij IBA.voor: "Voeding- Drank- Tabak- Hotel- Café-
en Restaurant";
bij IBA voor: "Chemische Industrie";
bij IBA voor: "Leer en Leerwaren"
- De Grafische - Bond van Werknemers in de Grafische- en Pa-
pierverwerkende Bedrijven,
orgaan: "Grafisch Nederland",
Het is niet bekend, dat deze bond bij enige IBA van
het W.V.V. is aangesloten;
- De Metaal - Bond van Werknemers in de Metaalnijverheid en
aanverwante Bedrijfstakingen,
orgaan: "De Werker in de Metaalnijverheid",
bij IBA voor: "Metaal en- en Mechanische industrie".

De centrale binding van de verschillende bedrijfsbonden, zoals deze tot uiting komt in hun aansluiting bij de E.V.C., wordt ook regionaal en lokaal teruggevonden. De E.V.C. kent dus naast een bedrijfs-organisatorische ook een geografisch - plaatselijke bundeling.

Een schematische voorstelling van de E.V.C. als centrale organisatie vindt men in bijlage III van dit overzicht.

Omdat in de huishoudelijke reglementen van de E.V.C.-bedrijfsbonden rekening moet worden gehouden met de aard der verschillende bedrijfstakingen, konden deze niet gelijkluidend worden. De statuten bevatten echter -behoudens een kleine afwijking in de rangschikking der artikelen en een gering verschil in de woordkeuze - voor alle bonden vrijwel dezelfde tekst. De organisatorische structuur van de bedrijfsbonden vertoont dus voor alle een nagenoeg gelijk beeld.

De opbouw van een E.V.C.-bedrijfsbond is eveneens vastgelegd in een schematische voorstelling (bijlage IV) waar-

naar hier moge worden verwezen. Als voorbeeld diene in dit geval de organisatorische indeling van de ABT.

Bedrijfsorganisatorische opbouw.

Zoals reeds in vorige maandoverzichten vermeld, besteedt de landelijke E.V.C.-leiding de laatste tijd alle aandacht aan de volledige opbouw en ontwikkeling van de aangesloten bonden. Zij dringt er op aan, om, waar mogelijk, te komen tot de reglementair voorgeschreven oprichting van bedrijfsbesturen en consolidatie van de organisatie der E.V.C. in de bedrijven.

Met deze bedrijfs-organisatorische opbouw beoogt de E.V.C.-leiding de volgende doelstellingen:

1) versteving van de organisatie.

Daar van een werkelijke organisatie-vorm in de bedrijven nauwelijks sprake was, spreekt dit motief voor zich zelf.

2) Bezuiniging op het administratief apparaat.

De inning van de contributie van de leden in het bedrijf, het opmaken en uitgeven van eigen bedrijfskranten, alsmede het geven van eenvoudige rechtskundige bijstand zullen gaan behoren tot de taak van de bedrijfsbesturen. De leden van deze besturen zullen daartoe zonedig deelnemen aan een kaderscholing. Vanzelfsprekend leidt dit tot verlichtingen van de taak der huidige bondsbestuurders en tot het vrijwel overbodig maken van incasseerders. Hierdoor zal een aantal van deze bezoldigde functionarissen op den duur als zodanig ontslagen kunnen worden.

3) de mogelijkheid van doorvoering van een nieuwe zuivering onder het kader.

Door de bezuinigingsmaatregelen zullen bij voorkeur functionarissen, die aan de landelijke E.V.C.-leiding niet welgevallig zijn, kunnen worden weggewerkt. In het nieuwe bedrijfskader zullen daartegenover meer en meer juist C.P.N.-getrouwe figuren worden opgenomen.

4) versterking van de directe invloed der landelijke E.V.C.-leiding op de gang van zaken in het bedrijfsleven.

De bedrijfsbesturen hebben opdracht alle mogelijkheden voor een actie in het bedrijf onder het oog te zien en uit te buiten. Tevens zullen zij zich zoveel doenlijk op agitatorische wijze bemoeien met het doen en laten van de bedrijfskernen of fabrieksraden. Het bedrijfsbestuur zal leiding dienen te geven aan alle acties in het bedrijf en moeten omzien naar mogelijkheden tot uitbreiding ervan naar andere daarvoor in aanmerking komende bedrijven. Hiervoor zal eventueel overleg met andere bedrijfsbesturen geboden zijn.

Met deze samenwerkende bedrijfsbesturen, maar ook met elk afzonderlijk, zal de landelijke leiding der E.V.C. een zo direct mogelijk contact onderhouden, eventueel met voorbijgaan van de normale plaatselijke of landelijke bondsbestuurders. In geval van actie of bij mogelijkheid tot verdere ontplooiing daarvan zal, zo is uit de praktijk

gebleken

gebleken, ten spoedigste een vertrouwde E.V.C.-functionaris ter plaatse verschijnen en de strijd verder leiden. Zodoende houdt een betrekkelijk klein aantal topfiguren de gehele E.V.C.-organisatie in handen en kan grote directe invloed uitoefenen op acties, ondernomen ter versterking van de sociaal-economische rust in het bedrijfsleven.

5) beveiliging van de organisatie onder moeilijke omstandigheden.

De in het vorige punt beschreven vergroting van directe invloed op de laagste organisatie-vorm, is niet het enige voordeel, dat de landelijke leiding met de bedrijfs-organisatorische opbouw van de E.V.C. op den duur beoogt te verkrijgen.

De E.V.C. ducht namelijk vroeg of laat te worden getroffen door beperkende overheidsmaatregelen. Een goed functionerende, sterk gedecentraliseerde, bedrijfsgewijs opgezette organisatie-vorm biedt aan de E.V.C.-leiding in dit geval, naar zij verwacht, een goede mogelijkheid om haar activiteit ook onder voor haar moeilijke omstandigheden toch te kunnen blijven voortzetten.

B. BIJZONDERE ACTIES:

1) METAAL-INDUSTRIE: agitatie tegen de werkclassificatie.

Per 1 Januari 1952 zal voor de metaalnijverheid een nieuwe CAO van kracht worden, met toepassing van de zgn. werkclassificatie. Aangezien de metaalindustrie een belangrijke plaats inneemt en "De Metaal" de E.V.C.-bedrijfsbond is met het grootste aantal leden, was het te verwachten, dat zowel de E.V.C. als de C.P.N. speciale aandacht aan de invoering van de werkclassificatie zouden besteden.

Beiden brachten zij deze kwestie in het politieke vlak. "De Waarheid" van 1 November j.l. gaf daar een treffend voorbeeld van. Haar sociale redacteur schreef immers: "De beste strijd tegen werkclassificatie thans is strijd voor loonsverhoging." Het C.P.N.-dagblad wilde aan deze volzin kracht bijzetten door mede te delen, dat het nieuwe systeem een poging was de lonen willekeurig te drukken, de arbeiders harder te laten werken en minder goede krachten te ontslaan. Bovendien begaf de C.P.N. zich in opportunistisch vaarwater, doordat het woordje thans werd toegevoegd. Gebruikmakend van het feit, dat loonsverhoging heden ten dage in het middelpunt van de belangstelling staat, wilde C.P.N. de strijd tegen de werkclassificatie activeren via een actie voor loonsverhoging. Ook trachtte "De Waarheid" voor haar uiteenzetting bij de lezers begrip te verkrijgen, door aan te haken aan voor haar gunstige uitspraken van de zijde van de Stichting van de Arbeid en van het C.N.V. Door de Metaal-E.V.C. werd een pamflet uitgegeven over het zelfde onderwerp. Reeds in de tweede alinea ervan betreft de E.V.C. de politiek in de actie. Zo zou de werkclassificatie uit Amerika ingevoerd zijn en een systeem vormen van verdeel- en heerspolitiek. Ook legt het vlugschrift

onmiddellijk verband tussen de reis van hoofdbestuurders van de Uniebonden naar Amerika en het invoeren van het nieuwe systeem.

Aan het eind van het pamflet worden de arbeiders opgeroepen de E.V.C.-brochure over de werkclassificatie te lezen, welke uitgave intussen is verschenen.

2. Bouwnijverheid: staking te Amsterdam

De staking van bouwvakarbeiders bij het aannemersbedrijf "N.V. Practica", dat voor de aannemerscombinatie "Raswijk" werkzaamheden uitvoert aan het object "Bos en Lommer" te Amsterdam, werd de gehele maand November voortgezet. Nadat bij het uitbreken aanvankelijk ongeveer 726 arbeiders bij dit conflict waren betrokken, verminderde hun aantal reeds 5 November j.l. tot ongeveer 150 personen. Dit conflict werd kennelijk uitgelokt door de Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid (ABWB-EVC), in welke organisatie het merendeel van de bij het genoemde aannemersbedrijf werkzame arbeiders is georganiseerd.

Dit laatste vindt mede zijn oorzaak in het feit, dat zeer velen van de in de Uniebonden georganiseerde arbeiders er de voorkeur aan geven, ondanks geringere verdiensten bij een zgn. "burgerbaas" te werken om van het risico in allerlei conflicten te worden betrokken, af te zijn. Het verloop van de staking toonde veel overeenkomst met dat van het conflict bij de NV BOELE en Van EESTEREN op het bouwobject bij de Hoogovens te Velsen (van 29-8 tot 1-10-51). Een verschil met de laatstgenoemde staking is echter wel, dat dit Amsterdamse conflict bij het publiek en bij de bouwvakarbeiders - zelfs bij vele ABWB-ers - impopulair was. Dit had als gevolg, dat een steunactie niet tot volledige ontplooiing kon komen, waardoor vele arbeiders uit vrees zonder inkomsten te komen, van deelneming aan het conflict afzagen.

De staking eindigde op Maandag 10 December 1951. Het ontslag van een dertien-tal arbeiders, dat oorzaak van het uitbreken van het conflict was, bleef gehandhaafd. Het een en ander leverde voor de E.V.C. geen ander resultaat op dan dat de arbeidsrust in de hoofdstad in ernstige mate werd gestoord.

3. HAVENBEDRIJVEN: Toestand in de havens van Amsterdam en Rotterdam.

In maandoverzicht No. 9 (blz. 16 en 17) is gemeld, dat de ABT-EVC mede in verband met de internationale conferenties van havenarbeiders, alles in het werk zou stellen om in Amsterdam en Rotterdam stakingen te doen uitbreken. Alle pogingen daartoe zijn tot dusverre echter zonder succes gebleven.

Ook in deze verslagperiode heeft de secretaris van het hoofdbestuur van de ABT, Frederik MEIS (7-11-12) in het Amsterdamse havengebied getracht stakings-activiteit aan te kweken.

kweken. De stakingslust onder de betrokken arbeiders is evenwel gering.

H O O F S T U K   I V

A n d e r e   s t r o m i n g e n

SOCIALISTISCHE UNIE

In de "Nieuwe Wereld" d.d. 15 September 1951 maakte het Centraal Bestuur van de Socialistische Unie zijn besluit om aan de in 1952 te houden verkiezingen deel te nemen kenbaar. Sindsdien valt bij deze groepering een opmerkelijke activiteit waar te nemen.

Activiteit intern

Allereerst werd intern orde op zaken gesteld. De carthotheek van de leden en lezers van de "Nieuwe Wereld" werd grondig geïnspecteerd, waarbij vele namen werden afgeveerd. Tenslotte bleven circa 800 lezers van het Unie-orgaan over.

In de op 24 November 1951 te Utrecht gehouden Unieraadsvergadering waren de voorzitter D.A. Noordewier en het lid van het Centraal Bestuur Cornelis Houwaard niet aanwezig. Zij hebben de Unie, blijkbaar onder pressie van de overige bestuursleden, verlaten, omdat zij een "arbeids-vijandige houding" zouden hebben aangenomen en zich boven de arbeidersklasse zouden hebben gesteld. Het zou hen meer te doen geweest zijn om de "centen", dan om het ideaal.

Carlos Pronk, die steeds meer op de voorgrond gaat treden, heeft de functie van redacteur van de "Nieuwe Wereld" van Houwaard overgenomen. J. Peeters heeft het financieel beheer overgedragen aan Karel Abelman.

Activiteit naar buiten.

Al deze interne verwickelingen hebben Carlos Pronk, J. Luykx en A.C. Swaters niet weerhouden om in midden October j.l. een pelgrimage te ondernemen naar Caux (Zw.). Zij woonden daar een congres bij van de International Moral Rearmament Movement, d.i. de Morele Herbewapening Beweging van de leider van de vroegere Oxfordbeweging Frank Buchman. Op dit congres heeft Carlos Pronk het woord gevoerd en hij zou, volgens de persberichten, hebben verkondigd, dat Marx, indien hij nog leefde, thans een geheel andere analyse van de sociale toestand zou hebben gegeven dan hij een eeuw geleden deed. Hij zou de noodzakelijkheid hebben ingezien om de wereld op constructieve wijze te verenigen ten overstaan van de dreiging van de atoombom.

De eerder vermelde Unieraadsvergadering heeft behoudens enige amendementen, het ter bespreking voorgelegde Organisatiestatoot van de Socialistische Unie goedgekeurd. Na de behandeling door het Centraal Bestuur zal het Statoot op het op 8 en 9 Maart 1952 te Utrecht te houden congres in stemming worden gebracht, zodat de Socialistische Unie daarna als een "geconsolideerde partij" met een uitgewerkt Organisatiestatoot bij de verkiezingen voor het voetlicht zal kunnen treden.

Na acht maanden onderhandelen is het nog actieve deel van de Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering, onder leiding van Mevr. H. Meijers-Kehrer, tot de Socialistische Unie toegetreden. De Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering fuseerde, kort na haar oprichting in Januari 1948, met de Nederlandse Bellamypartij. Samen met de Oude SDAP werd in Juli 1948/een gemeenschappelijke lijst aan de verkiezingen deelgenomen. Sindsdien voerde de Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering een moeizaam en inactief bestaan. /met

x x x

Naar de mening van haar Centraal Bestuur begint de Socialistische Unie thans als middenpartij tussen P.v.d.A. en C.P.N. gestalte aan te nemen. Niet zonder zelfoverschatting heeft de Socialistische Unie in een hoofdartikel in de "Nieuwe Wereld" (13.10.51) het N.V.V. aangeboden om voor dit Verbond. inplaats van de P.v.d.A., als politiek contact op te treden.

In de kring der Socialistische Unie meent men bij het N.V.V. een distanciëring van de politiek der P.v.d.A. te kunnen opmerken. De rede van de N.V.V.-bestuurder Oosterhuis in October j.l. te Enschede gehouden, gaf de Socialistische Unie aanleiding tot deze veronderstelling. De "Nieuwe Wereld" (24.11.51 en 8.12.51) heeft ook grote belangstelling getoond voor de houding van het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (O.V.B.) ten aanzien van kernverkiezingen in de Rotterdamse haven. De Rotterdamse havenarbeiders worden geprezen als een "stoottroep van de Nederlandse arbeidersklasse"; mogelijk hoopt de Socialistische Unie door deze loftuitingen politiek daklozen onder de Rotterdamse havenarbeiders tot zich te trekken.

Al deze bedrijvigheid neemt niet weg, dat de Socialistische Unie financieel in een moeilijke positie blijft verkeren. Het zal dan ook de vraag zijn of de Socialistische Unie voldoende materiele armslag zal verkrijgen om in het zicht van de verkiezingen een propagandacampagne te kunnen voeren.

VRIJE SOCIALISTEN VERENIGING.

In een op 4 November 1951 te Haarlem gehouden conferentie van Vrije Socialistische Groepen, aangesloten bij het Landelijk Comité van Vrije Socialisten, werd dit comité herkozen. De samenstelling blijft: C. Bonnet, voorzitter; W. Tibbesma, secretaris; J. Boon, penningmeester; A. J. Bom en K. Bosman, leden.

Ondanks de op zijn beleid uitgeoefende kritiek werd tot vast redacteur van het weekblad "De Vrije Socialist" benoemd H.J.Lanooy, sinds het overlijden van G.Rijnders tijdelijk als zodanig in functie.

Naar aanleiding van de vele meningsverschillen, gerezen tussen medewerkers van "De Vrije Socialist" en de redacteur betreffende de opname van artikelen in dat blad, werd een Commissie van Geschillen ingesteld. Een commissie "Drukkerij" zal rapport uitbrengen over de verhouding van de vereniging tot de drukkerij van de Vrije Socialist. Mevr. Vrolijk, de weduwe van de vroegere redacteur G.Rijnders is als eigenaresse van "De Vrije Socialist" bij deze aangelegenheid financieel geïnteresseerd.

H O O F D S T U K V

I n d o n e s i e

Communistische propaganda

Na het in Augustus j.l. in Oost-Berlijn gehouden 3e Jeugdfestival, waaraan o.a. is deelgenomen door leden van de "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) en van de communistische groep "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" (P.P.P.I.), vertonen beide - in onderlinge samenwerking - een verhoogde activiteit. In de eerste plaats wordt beoogd aan invloed te winnen onder de hier te lande studerende Indonesiërs en Indo-Chinezen. Niet alleen zij, die voor het universitair onderwijs staan ingeschreven hebben hun belangstelling, maar ook hen, die anders onderwijsinrichtingen of cursussen volgen, tracht men voor het communisme te winnen.

Deze pogingen staan o.a. in verband met de propaganda van de "International Union of Students" en van de "World Federation of Democratic Youth", waarbij gebruik wordt gemaakt van goed verzorgd propagandamateriaal. Evenals deze organisaties verlenen, om een voorbeeld te noemen, ook de communistische Aziatische studenten in Nederland steun aan de Vredespropaganda te Moskou. In de Nederlandse Vredesraad heeft de P.I.-voorzitter R.SUNITO zitting en van het "Indonesisch Vredes-comité" te Amsterdam maken bekende Indonesische communisten deel uit.

Dit Vredescomité heeft onlangs een in het Maks gestelde circulaire verspreid teneinde aan te sporen tot deelname aan de "Manifestatie voor de Vrede" op 8 December j.l. te Amsterdam.

Parallel met de C.P.N.

In het algemene beeld van communistische activiteit onder de Indonesiërs en Indo-Chinezen in Nederland voert de "Perhimpunan Indonesia" de boventoon. Daarbij komt haar propaganda

propaganda - bijv. wat Indonesië betreft- geheel overeen met die van de C.P.N.. Zij is o.a. ingesteld op de vorming van de "Volksrepubliek Indonesië". De "Partai Komunis Indonesia" moet, om dit doel te bereiken, ook van Nederland uit zoveel mogelijk gesteund worden. Zij, die na volbrachte studie naar Indonesië terugkeren, moeten daar met de hier te lande opgedane communistische ervaringen het hunne bijdragen om de propaganda van de P.K.I. te steunen. Daartoe zullen zij contact moeten opnemen met de grote massa van het Indonesische volk en zullen zij een geest van ontevredenheid dienen aan te kweken jegens de huidige Indonesische regering. Deze zou uiteindelijk vervangen moeten worden door een "volksdemocratische" regering. Op dit oude aambeeld wordt nog steeds gehamerd. Hiervan getuigt bij voortdurend de critiek in woord en geschrift - wat dit laatste betreft in het P.I.-orgaan "Indonesia Merdeka" - geöfend op de Indonesische regering.

Heldendag.

De regering-Sukiman moet het aanhoudend ontgelden en ook President Sukarno wordt, waar mogelijk, heftig aangevalen. Onlangs bleek dit nog tijdens een door de P.I. uitgeschreven openbare vergadering (12-11-'51) ter gelegenheid van de zgn. "Heldendag". Op deze bijeenkomst, waar alleen Indonesiërs en Indo-Chinezen aanwezig waren, heeft het bekende P.I.-hoofdbestuurslid SUDIRDJO, tevens E.V.C.-propagandist, de avond grotendeels gevuld met een lange uiteenzetting over allerlei, naar communistisch inzicht bestaande wantoestanden: het Nederlandse imperialisme is nog niet uit Indonesië verdwenen, stoomvaart- en oliemaatschappijen slepen jaarlijks nog veel weg uit dat land, het Indonesische volk kan niets verwachten van Amerikaanse leningen, enz. Het heeft geen zin om hierop uitvoeriger in te gaan omdat het gesprokene in feite niets nieuws bracht. De P.I.-voorzitter SUNITO wees er tenslotte nog op, dat het belang van dergelijke bijeenkomsten der "Perhimpunan Indonesia" is, dat de ogen van hen, die belangstelling hebben, geopend worden voor de werkelijke toestanden in Indonesië. Zolang de sociale (waaronder dan te verstaan de communistische) revolutie in Indonesië nog niet heeft plaats gehad, zolang is Indonesië niet voor honderd procent vrij.

De bijeenkomst werd besloten met een kennelijk voor deze gelegenheid passend geachte Russische film "Helden van de October-revolutie in 1917".

Infiltratiepogingen bij de Rupi.

Tot vorenbedoelde activiteit van de communistische Indonesiërs en Indo-Chinezen te Amsterdam moet o.m. ook gerekend worden een recente poging van de P.I. om de leiding van de Indonesische studentenvereniging "Rukun Peladjar Indonesia" (Rupi) in handen te krijgen. Dit is gebleken tijdens het onlangs gehouden Rupi-congres te Amsterdam. Hiermede is evenwel geen resultaat geboekt. Nochtans kan

verwacht

verwacht worden, dat deze infiltratiepogingen niet gestaakt zullen worden. In dit verband zij nog opgemerkt, dat de afdeling Leiden van de Rupi onder leiding van verschillende communistisch georiënteerde bestuursleden staat. Behalve deze communistische invloed heeft de "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" daar ter plaatse ook een mogelijkheid om voor het communisme belangstelling te wekken en wel met behulp van een aldaar studierend "werkend lid".

Ook in andere plaatsen waar Indonesiërs en Indo-Chinezen studeren, wordt vanuit Amsterdam getracht belangstelling te trekken. Hiervoor worden bijv. bijeenkomsten georganiseerd door de "Panitia Penjelenggara Rapat Rapat Festival Pemuda" (Uitvoerend comité vergaderingen Jeugdfestival), waartoe ook weer lieden behoren zowel van de P.I. als van de P.P.P.I.

Ter gelegenheid van vorenbedoelde "Heldendag" verscheen het P.I.-orgaan "Indonesia Merdeka" met een nummer, dat daaraan in zijn geheel gewijd was. Daarin is o.m. opgemerkt, dat op 10 November (de datum van de Heldendag) ook de 6e verjaardag van de "World Federation of Democratic Youth" op meerdere plaatsen in Nederland is gevierd.

In de jongste verslagperiode zond de meergenoemde "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" o.a. aan de Indonesische pers een resolutie om aan te dringen op vermindering van de gelden door de R.I.-regering bestemd voor de bewapening in Indonesië. De vermindering moest dan ten goede komen van de studerenden.

Hoofdstuk VI voor het overzicht der stakingen in de maand November, zie blz. 21.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	
Trawlervissers te IJmuiden.	Bemanningen eisten handhaving van hun gages, op oude basis.	De ANBZ-OVB stelde zich achter de stakers. De ANBZ-EVC stookte.	Geen resultaat. De Uniebonden zegden na beëindiging v.d. staking de geldende CAO op.	1.
Bouwwerken NV Praktica te Amsterdam.	Protest tegen ontslag v.e. aantal medearbeiders.	ABWB-EVC stookte.	Geen resultaat. Het ontslag v.e. 13-tal arbeiders bleef gehandhaafd.	2.
NV. Klene's Suikerwerkfabr. te Amsterdam.	Wijziging tariefregeling.	Chevofa-EVC stookte.	Geen resultaat.	3.
NV Zandexploitatiebedrijf "De Kempen" te Westervolgen.	De stakers eisten uitbetaling v.d. door hen gemaakte overuren.	Geen.	Na de toezegging dat de overuren zouden worden betaald werd het werk hervat.	4.
DUW-object nabij Ootmarsum.	Protest tegen het niet aanwezig zijn van behoorlijke schuil- en schafketen.	BLZ-EVC stookte.	Conflict wordt voortgezet.	5.

V
o
l
g
n
o

Be-
gin
in
vo-
rige
md.

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
tal stakers aan.
De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
tal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is.
- staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
- staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren of langer).
= staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																
1.	ongeveer 206																																																													
2.	726																																																													
3.	Bij aanvang waren ongeveer 726 arbeiders in staking. Na- dien daalde hun aantal tot ongeveer 50. Het conflict duurde tot 10 December 1951.																																																													
4.	Op 5-11-51 staakten 20 meisjes; op 6-11-51 staakten 20 tot 45 meisjes.																																																													
5.																																																														

33

BIJLAGE I.

Leerboek voor de Arbeidersbeweging, 3e aflevering,
blz. 146 en 147.

"Na de capitulatie van Nazi-Duitsland trad de partij uit de oorlog als een grote en roemrijke partij, die diepe wortels in de massa van de arbeidersklasse en het volk geschoten had. Rondom de populaire verzetskrant "De Waarheid" waren duizenden en duizenden strijders gegroepeerd, waaronder ook vele voormalige sociaal-democraten.

De partijleiding poogde deze krachten allereerst zo snel en zo talrijk mogelijk te verzamelen, om met hen de partij van de Nederlandse arbeidersklasse en het werkende volk op grondslag van het Marxisme-Leninisme in de nieuw verworven legaliteit op te bouwen. Zij stichtte daartoe de Vereniging van "Vrienden van "De Waarheid".

Spoedig bleek, dat de partijleiding onvoldoende rekening had gehouden met de snel inzetende reactie, welke door de binnengetrokken Britse troepen in het zadel werd geheven. De S.D.A.P. en het N.V.V. verschenen opnieuw op het toneel en verscheurden de tijdens de bezetting gegroeide eenheid van de arbeiders.

Onder deze omstandigheden besloot de partijleiding tot bijeenroeping van een conferentie ter onmiddellijke wederoprichting van de C.P.N., welke in Juli 1945 plaats vond.

Intussen was in het reeds in 1944 door Britse troepen bezette Limburg, Brabant en Zeeland een " Communistische Partij van de Bevrijde Gebieden" opgericht, waarvan de oude deelnemer aan de Van Rielgroep W. van Exter aan het hoofd stond. Toen de oorlog in geheel Nederland geëindigd was, trad deze "Communistische Partij van de Bevrijde Gebieden" als een nieuwe partijvijandige groep op, waar omheen zich alle tegenstanders van het Marxisme-Leninisme, van de partij van Lenin en Stalin, verzamelden en poogden de partijleiding in handen te krijgen.

Onder hen bevonden zich W. van Exter, Gerrit Roorda, Roestam Effendi, Daan Goulooze, A.J. Koejemans, Ko Dankart, B. Riezouw en anderen. Dit was de z.g. Juli-oppositie. Op de achtergrond van deze groepering hielden zich agenten van de Anglo-Amerikaanse imperialistische geheime diensten schuil, o.a. de latere Nederlandse gezant te Singapore, "Richard" van der Gaag, welke in de spionage-processen Louwers c.s. in Tsjechoslowakije als anti-communistische agent bekend is geworden.

De Juli-oppositie poogde de fout van de partijleiding in de eerste maanden na de bezetting uit te buiten, ook nadat deze reeds hersteld was en stuurde op een scheuring aan. Zij hield de z.g. "Communistische Partij van de Bevrijde Gebieden" als fractie in stand. Toen bleek echter de rijpheid van het partijkader, dat na het congres van 1930 was opgegrëeid en in de oorlogsjaren was gestaald. Op de conferentie werd de Juli-oppositie verslagen en hiermede werd een poging van de Anglo-Amerikaanse agenten om in Nederland

naar

naar het voorbeeld van Tito in Joego-Slavië, de partij in handen te krijgen, in de kiem gesmoord.

Op het eerste na-oorlogse congres van de C.P.N. in 1946 werden de resten van de Juli-oppositie verpletterd. Daarna versterkte en ontwikkelde de partij zich verder en hield krachtig stand tegenover de stormloop der Amerikaanse reactie, welke in 1948 inzette. Zij versterkte en breidde haar verbindingen met de massa uit. Zij bezit thans alle voorwaarden om tot de leidende kracht van de Nederlandse natie te worden, indien zij onvermoeid en onverzoenlijk strijd onder het vaandel van Stalin en naar het voorbeeld van de grote Bolsjewistische Partij van de Sowjet-Unie".

BIJLAGE II.

Uittreksel van "Resolutie van Dagelijks Bestuur der C.P.N." ("De Waarheid", 7 December 1951).

"Het Dagelijks Bestuur heeft de stand van zaken op het gebied van de Partijscholing onderzocht en deze onbevredigend bevonden. Op vele gebieden is afgeweken van de conferentie-resolutie van December 1949.

In tal van ledenvergaderingen is in de laatste tijd geen sprake geweest van het op de agenda plaatsen van een scholingsinleiding met discussie.

De cursussen voor afdelingskaders werden in vele gevallen in het geheel niet gehouden, terwijl de kadercursussen in de districten op een te beperkte schaal plaats hadden, waardoor tal van veelbelovende arbeiders- en andere kaders niet allen gelegenheid hadden hulp te verkrijgen bij hun studie van het Marxisme-Leninisme, teneinde hun praktische werk te kunnen volhouden en verbeteren.

Nog steeds had in zulke districten als de Zaanstreek de kaderscholing tot doel de kaders zogenaamd algemene politieke kennis bij te brengen en verzuimde zij de opleiding van de kaders voor hun partijtaak en het opkweken van nieuwe kaders.

De scholing verliep zodoende op een sectarische wijze, die niet beantwoordt aan de behoeften der partij.

Het Dag. Bestuur stelde vast dat dit ook mede te wijten is aan de wijze waarop pgt. G. HARMSEN als medewerker aan de scholing zijn taak verrichtte en besloot hem van die functie te ontheffen.

Het Dagelijks Bestuur constateert opnieuw met de grootste nadruk, dat de Partijscholing niet tot doel heeft de leden en kaders abstracte kennis bij te brengen, doch dat zij zich ten doel stelt nieuwe kaders op te kweken uit de leden en de kaders voor hun partijtaak op te leiden.

1. Door de districtsbesturen zullen voor hun district cursusleiders worden benoemd. Dit zijn partijgenoten, zowel intellectuelen als arbeiders, wier partij-trouw en toewijding aan onze strijd absoluut vast staan, die over voldoende theoretische kennis beschikken en die in staat zijn cursussen te leiden.

De propagandaleiders van de districtsbesturen houden met hen geregeld besprekingen om hen voor hun taak voor

te bereiden en ervaringen van de cursussen uit te wisselen.

De landerlijke propaganda-afdeling zorgt voor doelmatige verspreiding van de cursusleiders over het gehele land en helpt hen met materiaal, boeken en eventueel uitgaven in vreemde talen.

2. In de ledenvergaderingen der onderafdelingen en afdelingen, zal de behandeling van scholingsmateriaal ter bestudering van de grondbeginselen van het Communisme en van de partijpolitiek een vast punt op de agenda uitmaken.

De cursusleiders op de ledenvergaderingen als hiervoor genoemd, nemen deel aan districts- of onderdistricts-kadercursussen.

Als scholingsmateriaal voor de afdelings- en onderafdelingsvergaderingen zullen worden beschouwd:

Het Leerboek voor de Arbeidersbeweging, aflevering III, daartoe door het Dagelijks Bestuur aangewezen artikelen uit het Orgaan van het Informatiebureau "Voor Duurzame Vrede, voor Volksdemocratie" en uit "Politiek en Cultuur". Verder resoluties en besluiten van het Dagelijks Bestuur, het Partijbestuur, het Partijcongres en andere daartoe door het Dagelijks Bestuur aan te wijzen leerstof, de "Informatiedienst" van de afdeling propaganda van het Partijbestuur.

3. In de districten en/of onderdistricten worden onder verantwoordelijkheid van het districtsbestuur kadercursussen georganiseerd op grondslag van het Leerboek voor de Arbeidersbeweging, aflevering III en van de Korte Geschiedenis van de Communistische Partij der Sowjet Unie (b).

Deze kadercursussen worden geleid door daartoe in overleg met het Dagelijks Bestuur aangewezen cursusleiders. Als leermethode wordt uitsluitend de seminarie-methode gebruikt, dat is het gezamenlijk lezen en bediscussiëren van de stof, zonder dat lange inleiding door de cursusleider worden gehouden. De cursusleider heeft tot taak het trekken van conclusies uit het besprokene te vergemakkelijken en te leiden.

4. Bij het Partijbestuur worden de cursussen aan de centrale kaderschool weer geopend, met als voornaamste doel een aantal cursusleiders op te voeden voor het leiden van bestaande of nieuwe kadercursussen in de districten en onderdistricten.

5. In de Partijdistricten worden op geregelde tijden kaderconferenties gehouden, waar afzonderlijke vraagstukken door leden van het Partijbestuur worden behandeld.

6. Voor de opleiding van agitators bij het Partijbestuur werd op 1 en 2 December j.l. een centrale agitators-cursus georganiseerd met als leerstof gedeelten uit Kalinin: Over Communistische Opvoeding, spreektechniek enz.

In de districten zullen soortgelijke cursussen worden georganiseerd, o.l.v. de beste landelijke cursisten en partij-sprekers.

7. Voor de massascholing is het houden van openbare cursusvergaderingen naar aanleiding van actuele onderwerpen, verschenen boeken enz. van groot belang.

8. Daar de voornaamste wijze van bestudering van de Marxistisch-Leninistische theorie de zelfstudie is, zal de verspreiding van de theoretische literatuur, die bij Pegasus wordt

wordt uitgegeven, de verspreiding van het weekblad van het Informatiebureau en van Politiek en Cultuur, alsmede van brochures van het Partijbestuur, voortdurend door de districts-, onderdistricts-, afdelings- en onderafdelingsbesturen worden besproken, zullen de leden-vergaderingen van de basisorganisatie van de Partij daarover worden ingelicht en zullen preciese maatregelen worden uitgewerkt om de verspreiding belangrijk te vergroten.

Voor bijlagen III en IV zie de navolgende bladzijden.

Congres

(hoogste besturende orgaan;
vergadert eens in de twee jaar).

Algemene Raad

(gedurende tijd tussen congreszittingen het hoogste besturende orgaan;
samenstelling door congres bekrachtigd;
vergadert minstens viermaal per jaar;
bestaat uit:
a. de leden van het Verbondsbestuur,
b. vertegenwoordigers van de aangesloten bedrijfsbonden).

Verbonds Bestuur (Dagelijks Bestuur).

(besturende en uitvoerende orgaan tussen twee zittingen van de Algemene Raad;
voorzitter, secretaris en penningmeester in functie gekozen door congres evenals overige leden;
vergadert zo vaak dit noodzakelijk is).

Plaatselijke Centrales

(bestaan uit de afdelingen van de bij de EVC aangesloten bonden in een bepaalde gemeente of kring van gemeenten;
dit is wel een organisatorische eenheid, doch is geen besturend orgaan).

Plaatselijke Raad

(hoogste besturende orgaan ter plaatse;
wordt gevormd in een gemeente of kring van gemeenten, waar meer dan één afdeling van de bij de EVC aangesloten bonden gevestigd is; dus b.v. als er ter plaatse een afdeling van de ABT, ABWB en ATEK is; bestaat uit:
a. leden van het Bestuur van de Plaatselijke Centrale,
b. twee vertegenwoordigers van elk der afdelingen van de aangesloten bonden ter plaatse;
vergadert als regel eens per twee maanden;
taak: bijstaan van Bestuur van de Plaatselijke Centrale).

Bestuur van de Plaatselijke Centrale

(gekozen door Plaatselijke Raad uit kandidaten gesteld uit en door de afdelingsbesturen van de aangesloten bonden ter plaatse;
voorzitter, secretaris en penningmeester in functie gekozen;
taak:
a. uitvoeren besluiten Plaatselijke Raad;
b. voeren van algemene propaganda;
c. bijstaan besturen der plaatselijke bondsafdelingen;
d. organiseren van campagnes ter ondersteuning van acties van het Verbondsbestuur en aangesloten bonden;
e. onderhouden van contact tussen bondsafdelingen en stichten van nieuwe bondsafdelingen, indien hiervoor de mogelijkheid aanwezig is;
f. organiseren van de algemene kaderscholing volgens aanwijzingen van het Verbondsbestuur).

Congres

(hoogste besturende orgaan;
vergadert eens in de twee jaren).

Bondsraad

(gedurende tijd tussen twee congreszittingen het
hoogste besturende orgaan;
leden door congres gekozen;
vergadert minstens viermaal per jaar;
bestaat uit:
a. leden van het hoofdbestuur,
b. door congres gekozen leden, kandidaat gesteld
door de afdelingen of groepen of door bondsraad
zelf).

Hoofdbestuur

→ (Dagelijks Bestuur)
(leden gekozen door congres; voorzitter, secretaris
en penningmeester in functie gekozen;
vergadert zo vaak als noodzakelijk is, doch minstens
eens per twee maanden).

Plaatselijke-Afdelingen

(indien er 25 of meer ABT-leden in eenzelfde plaats
of gemeente woonachtig zijn).

-Groepen

(indien er 3-25 leden woonachtig zijn).

-Verspreide leden

(die dan rechtstreeks onder het Hoofdbestuur ressor-
teren).

Afdelings Raad

(gevormd indien ter plaatse meerdere transportbedrijven
gevestigd zijn, uit de bedrijfsbesturen en contactleden;
bestaat uit:
a. leden van het Afdelingsbestuur,
b. zoveel leden als noodzakelijk is daaraan toegevoegd
en wel zodanig, dat zoveel mogelijk ieder bedrijf
in de afdelingsraad is vertegenwoordigd (b.v. haven,
taxi, wegtransport, enz.);
leden raad treden elke twee jaar af en zijn terstond
herkiesbaar;
vergadert tenminste eenmaal per twee maanden;
is het hoogste plaatselijke orgaan na de afdelings-
ledenvergadering).

Afdelings Bestuur

→ (Dagelijks Bestuur)
(gekozen uit en door de leden op afdelingsledenverga-
dering;
voorzitter, secretaris en penningmeester in functie
gekozen;
allen gekozen voor de tijd van twee jaar;
taak:
a. uitvoeren van besluiten van Congres, Bondsraad of
Hoofdbestuur;
b. voeren van de administratie en het innen van de
contributie;
c. verder alles wat het belang van de leden en de
organisatie vordert).

Organisatie per Bedrijf.

Bedrijfsgroep of
Bedrijfsafdeling of
Bedrijfsvakvereniging } deze drie benamingen worden door elkaar
gebruikt.

(dit is de bundeling van alle in een bepaald bedrijf
werkzame leden).

Bedrijfsbestuur

(indien in het bedrijf 25 of meer leden werkzaam
zijn, kiezen deze uit hun midden in een ledenvergadering
een bedrijfsbestuur, bestaande uit tenminste drie leden;
voorzitter, secretaris en penningmeester worden in
functie gekozen).

of Contactlid

(in bedrijven waar minder dan 25 leden werkzaam zijn,
kiezen deze uit hun midden een contactlid).